

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

Aanvullend ecologisch onderzoek

Volkelseweg 22a

Uden

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek

Volkelseweg 22a, Uden

Opdrachtgever

Rho Adviseurs voor leefruimte

Torenallee 20

5617 BC Eindhoven

Rapportnummer

17304.005

Versienummer

D1

Status

Eindrapportage

Datum

1 november 2022

Opsteller

De heer J.N.C.M. Koumans, MSc

Paraaf

Kwaliteitscontrole

De heer ing. R.M. Sanders

Paraaf

DAAROM ECONSULTANCY

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhand-boek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een onderzoek geldig is voor een periode van 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van het onderzoek opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
2.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK	5
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
4.1	Huismus.....	6
4.2	Gierzwaluw.....	6
4.3	Steenuil en kerkuil.....	6
4.4	Boomvalk, buizerd, havik, sperwer en ransuil	7
4.5	Gebouwbewonende vleermuizen	8
4.6	Steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel	8
4.7	Overzicht veldbezoeken	10
5	ONDERZOEKSRISULTATEN	11
5.1	Huismus.....	11
5.2	Gierzwaluw.....	11
5.3	Steenuil en kerkuil.....	11
5.4	Boomvalk, buizerd, havik, sperwer en ransuil.	11
5.5	Vleermuizen	11
5.6	Steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel	12
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING.....	13
6.1	Huismus.....	13
6.2	Gierzwaluw.....	13
6.3	Steenuil en kerkuil.....	13
6.4	Boomvalk, buizerd, havik, sperwer en ransuil.	13
6.5	Vleermuizen (gewone dwergvleermuis)	14
6.6	Steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel	14
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	15

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Rho Adviseurs voor leefruimte opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Volkelseweg 22a te Uden.

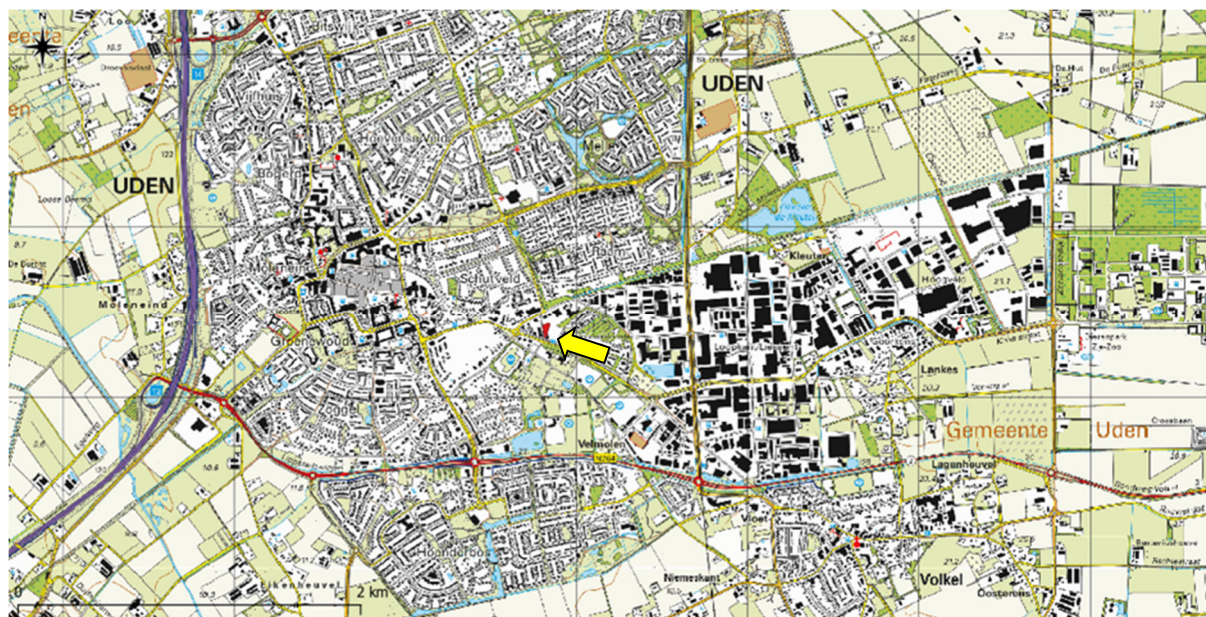
Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging, de voorgenomen sloopwerkzaamheden en woningbouw. Het onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in oktober 2021 ten aanzien van de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 17304.003, d.d. 17 november 2021).

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 1.700 \text{ m}^2$) ligt aan de Volkelseweg 22a, circa 1 kilometer ten zuiden van de kern van Uden. In figuur 2-1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2-1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie (rood vlak, bij gele pijl).

De onderzoekslocatie betreft een leegstaand pand welke is opgetrokken uit baksteen met een golfplaten dak en een schuur welke ook is opgetrokken uit baksteen met een dakpannen dak. Het terrein daaromheen is een ruig begroeid terrein met diverse kruiden en grassen. Tevens staan er enkele bomen op de onderzoekslocatie. De omgeving van de onderzoekslocatie bestaat uit kantoorpanden, nieuwbouwflats en nieuwbouwwijktjeswoningen, woonhuizen met tuinen, een sportpark, grasvelden en bosschages.

In figuur 2-2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 2-3 t/m 2-8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek van de quickscan.

Figuur 2-2. Luchtfoto onderzoekslocatie (wit omlijnd) en directe omgeving.

Figuur 2-3. Overzichtsfoto onderzoekslocatie. Foto is genomen richting het noordoosten.

Figuur 2-4. Overzichtsfoto onderzoekslocatie. Foto is genomen richting het noordoosten.

Figuur 2-5. Achterkant van de schuur. Foto is genomen richting het zuiden.

Figuur 2-6. Overzichtsfoto onderzoekslocatie. Foto is genomen richting het zuidoosten.

Figuur 2-7. Overzichtsfoto onderzoekslocatie. Foto is genomen richting het oosten.

Figuur 2-8. Vooraanzicht bebouwing onderzoekslocatie. Foto is genomen richting het westen.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens zeven woningen te realiseren. Ten behoeve hiervan wordt de bestaande bebouwing gesloopt en worden de rommelhoekjes, het verruigde grasland en de bomen op de onderzoekslocatie verwijderd.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Op basis van de uitgevoerde quickscan Wet natuurbescherming (rapport 17304.003, d.d. 17 november 2021) dient voorafgaand aan de werkzaamheden middels aanvullend ecologisch onderzoek duidelijkheid te worden verkregen omtrent de functie van de onderzoekslocatie voor huismus, gierzwaluw, steenuil, kerkuil, gebouw-bewonende vleermuizen, steenmarter, bunzing, wezel, hermelijn, roofvogels en ransuil.

Met betrekking tot mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen in de omgeving in de bebouwing aan de oost- en westzijde van de onderzoekslocatie, mogelijke verblijfplaatsen in bomen ten noorden van de onderzoekslocatie, en vliegroute(s) bij de bomenrijen ten noorden en ten zuiden (Volkelseweg) van de onderzoekslocatie kunnen overtredingen van de Wet natuurbescherming worden voorkomen door additionele (bouw)verlichting richting de omliggende bebouwing en bomen te voorkomen. Indien verstoring door een toename in verlichting dreigt, zal een verlichtingsplan in samenwerking met een ter zake deskundige worden opgesteld om verstoring door verlichting te voorkomen.

Overtreding ten aanzien van algemene broedvogels kan worden voorkomen door de sloop van de bebouwing en verwijdering van het groen buiten het broedseizoen uit te voeren. Indien de bovengenoemde werkzaamheden in het broedseizoen plaatsvinden, dient voorafgaand aan de start van de werkzaamheden een broedvogelinspectie uitgevoerd te worden. Het wordt geadviseerd om materiaalopslag en snoeiafval te verwijderen buiten het broedseizoen van vogels.

Voor beschermde soorten behorende tot de overige soortgroepen zijn overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming wegens het ontbreken van geschikt habitat, het ontbreken van sporen en/of vanwege een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling niet aan de orde. Wel dient rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht ten aanzien van algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieënsoorten.

Met betrekking tot Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland en houtopstanden worden bij de voorgenomen werkzaamheden geen bezwaren voorzien in de uitvoering van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

4.1 Huismus

Voor het onderzoek naar de huismus zijn tussen 1 april en 15 mei twee veldbezoeken uitgevoerd, gedurende de ochtend met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in het kennisdocument voor de huismus (BIJ12, versie juli 2017). Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Bij het aantreffen van roepende mannetjes mag worden aangenomen dat zich onder het betreffende dak één of meerdere nesten bevinden. Tevens is gedurende de rondes in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Behalve op de onderzoekslocatie, is ook de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid of geschiktheid van de bebouwing voor huismus.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismussen gunstig (geen regen, harde wind en/of kou).

4.2 Gierzwaluw

Voor het onderzoek naar de gierzwaluw zijn tussen 1 juni en 15 juli drie veldbezoeken uitgevoerd met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument (BIJ12, versie juli 2017). De veldbezoeken hebben plaatsgevonden gedurende de avondschemering. In de betreffende periode scheren groepen gierzwaluwen langs gevels van panden waarin zich nesten bevinden. De gierzwaluwen die zich op het nest bevinden beantwoorden vervolgens het "gieren" van langs vliegende groepen soortgenoten. Bovendien zijn tijdens de avondschemering vaak invliegende vogels waar te nemen.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van gierzwaluwen gunstig (geen regen, harde wind en/of kou).

4.3 Steenuil en kerkuil

Voor het onderzoek naar steenuil zijn in de periode van half februari tot half april een drietal avondbezoeken uitgevoerd, waarbij er minimaal 1 maand tussen het eerste en het laatste veldbezoek zat. Hierbij is gebruik gemaakt van geluidsnabootsing. De inventarisatiemethode is overeenkomstig met de methode die opgesteld is door Steenuilenoverleg Nederland (STONE) en het kennisdocument voor de steenuil (BIJ12, versie juli 2017).

Voor het onderzoek naar kerkuil zijn de potentiële nestplaatsen/roestplaatsen onderzocht middels negen avondbezoeken in de periode van februari tot en met half oktober, waarbij gelet is op activiteit van potentieel aanwezige kerkuilen. De veldbezoeken voor kerkuil zijn in de avond- en nachturen bij goede weersomstandigheden uitgevoerd. Tijdens de negen avondbezoeken in de periode tussen begin februari en half oktober, is gekeken naar territoriaal gedrag zoals krijsende ouders in februari-maart, en eventueel bedelende jongen

vanaf juni. De inventarisatiemethode is gebaseerd op het kennisdocument voor kerkuil (BIJ12, versie juli 2017). Gedurende het aanvullend onderzoek zijn tevens de schuren gecontroleerd op sporen van uilen zoals braakballen, krijtstrepen en ruiveren.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van steenuil en kerkuil gunstig (geen regen, harde wind en/of kou).

4.4 Boomvalk, buizerd, havik, sperwer en ransuil

Gedurende het veldbezoek van de quickscan op 27 oktober 2021 is er een groot nest aangetroffen welke een functie zou kunnen hebben voor boomvalk, buizerd, havik, sperwer of ransuil (zie figuur 4-1). Voor het onderzoek naar roofvogels en ransuil zijn in de periode vanaf maart tot juli in totaal tien veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken in de avond zijn gecombineerd met het onderzoek naar de steenuil, kerkuil, gierzwaluw en/of vleermuizen. Hierbij is de onderzoekslocatie en het gebied binnen een straal van 75 meter van de onderzoekslocatie doorlopen op indicaties van roofvogels als prooiresten, braakballen, ruiveren en uitwerpselen en is gelet worden op zicht- en geluidwaarnemingen van roofvogels en eventueel nestindicerend gedrag. De inventarisatiemethode is conform de methode die opgesteld is door SOVON Vogelonderzoek Nederland van de te verwachten soorten en het kennisdocument voor de buizerd (BIJ12, versie juli 2017). Onderstaand zijn de onderzoeksperioden van de verschillende soorten weergegeven:

- Boomvalk: 1 mei - 31 augustus (drie veldbezoeken; vroege ochtend of late avond);
- Buizerd: 1 maart - 15 mei (vier veldbezoeken; overdag);
- Havik: 1 februari - 15 juli (twee veldbezoeken; overdag);
- Sperwer: 1 april - 15 juli (drie veldbezoeken; overdag);
- Ransuil: 15 maart - 20 juni (twee veldbezoeken; avond en nacht).

Figuur 4-1. Groot nest nabij de onderzoekslocatie (wit omlijnd).

4.5 Gebouwbewonende vleermuizen

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode half april tot oktober in totaal zes veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en/of ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het vleermuisvakbeeraad van het Netwerk Groene Bureaus. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomer-, kraam- en paarverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Tijdens de onderzoeken is tevens inpassig gelet op aanwezigheid van vleermuizen (t.b.v. de gewone grootoorvleermuis). Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs)functie slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken, is onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functies noodzakelijk. Iedere (verblijfs)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming.

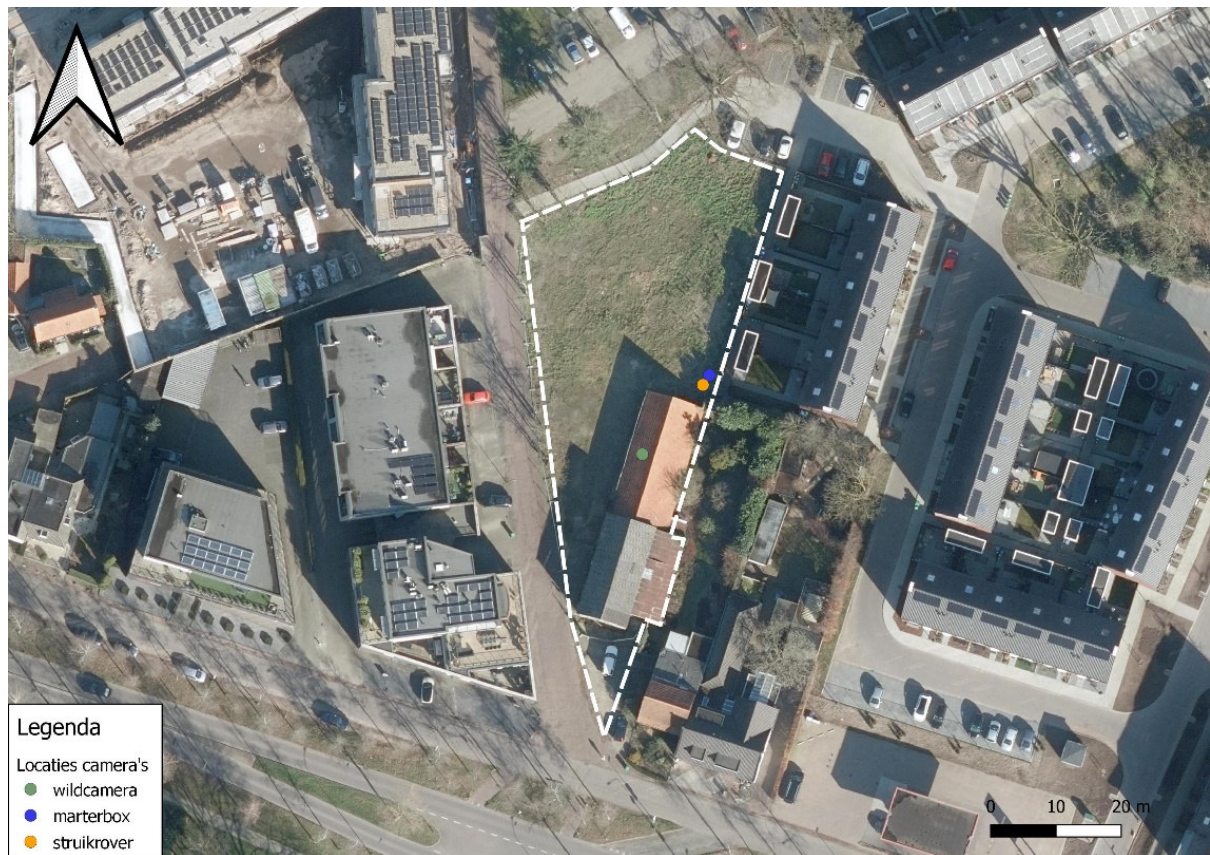
Het totaal aantal veldbezoeken is vastgesteld op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van twee waarnemers per veldronde in de kraamperiode en één waarnemer per veldronde in de paarperiode. De ochtendronde (in de kraamperiode) is opgesplitst in twee veldbezoeken door één persoon waarbij de onderzoekslocatie in twee delen werd opgesplitst.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (Elekon Batlogger M). Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soorten) en waarbij het sonogram uitsluitsel kan geven.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis gunstig. Tijdens geen van de avondbezoeken was de temperatuur lager dan 12 °C. Tijdens de ochtendbezoeken was de temperatuur niet lager dan 8 °C. De windsnelheid tijdens alle veldbezoeken lag beneden de 3 Bft en er was geen sprake van neerslag.

4.6 Steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel

Voor het onderzoek naar steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel is, conform de 'handreiking kleine marterachtigen in relatie tot soortbescherming' (Bouwens, 2017), in de periode maart tot en met augustus gedurende 6 weken onderzoek gedaan met behulp van één wildcamera, één marterbox en één struikrover met lokstoffen. Bij het plaatsen van de cameravallen is gelet op de geschiktheid van de locatie voor de mogelijke aanwezige marterachtigen. Tijdens het eerste veldbezoek is de wildcamera in de schuur opgezet en zijn de marterbox en struikrover geplaatst bij de aanwezige begroeiing op de onderzoekslocatie (zie figuur 4-2). Vervolgens heeft om de 2 weken een veldbezoek plaatsgevonden om SD-kaartjes en batterijen van de camera's te vervangen. Tevens is gedurende het vleermuisonderzoek gelet op activiteiten van desbetreffende marterachtigen, aangezien deze voornamelijk nachtactief zijn.

Figuur 4-2. Locaties van de camera's op de onderzoeklocatie (wit omlijnd).

4.7 Overzicht veldbezoeken

Tabel 4-1 bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel 4-1 Onderzoeksinspanning per soortgroep

2022		februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september
vleermuizen	tijdstip	-			2x ochtend en 2x avond*		-	2x avond	
	datum				14 juni & 12 juli (avond), 27 juli & 2 augustus (ochtend)			22 augustus & 28 september	
	functie				zomer- en kraamverblijfplaats			paarverblijfplaats	
huismus	tijdstip	-		2x overdag	-				
	datum			12 april & 2 mei					
	functie			nestlocaties					
gierzwaluw	tijdstip	-				3x avond	-		
	datum					14 juni, 27 juni & 12 juli			
	functie					nestlocaties			
steenuil	tijdstip	-	3x avond	-					
	datum		1 maart, 16 maart & 5 april						
	functie		nestlocaties						
kerkuil	tijdstip	-	9x avond						
	datum		combinatie met steenuil- en vleermuisonderzoek						
	functie		nestlocaties						
marterachtigen	tijdstip	-	4x overdag						-
	datum		1 maart, 15 maart, 29 maart & 12 april						
	functie		migratieroutes, vaste rust- en voorplantingsplaatsen						
roofvogels en ransuil	tijdstip	-		5x overdag, 3x avond en 2x avond/'s nachts			-		
	datum			1 maart, 15 maart, 12 april, 2 mei, 14 juni (overdag), 16 maart & 5 april (avond/'s nachts), 14 juni, 27 juni & 12 juli (avond)					
	functie			broedgeval					

* Het veldwerk is door twee personen uitgevoerd.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Huismus

Op en in de omgeving van de onderzoekslocatie zijn tijdens geen van de veldbezoeken nestlocaties van huismussen waargenomen. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning is de aanwezigheid van een nestlocatie van een huismus binnen en nabij de onderzoekslocatie dan ook uitgesloten.

5.2 Gierwaluw

Op en in de omgeving van de onderzoekslocatie zijn tijdens geen van de veldbezoeken nestlocaties van gierzwaluwen waargenomen. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning is de aanwezigheid van een nestlocatie van een gierwaluw binnen en nabij de onderzoekslocatie dan ook uitgesloten.

5.3 Steenuil en kerkuil

Gedurende de drie veldbezoeken in het broedseizoen van de steenuil en kerkuil en de veldbezoeken ten behoeve van de vleermuizen zijn er geen zicht- en/of geluidswaarnemingen gedaan van steenuilen en kerkuilen. Hiermee kan een broed- en/of verblijfplaats van de steenuil of kerkuil binnen de invloedsferen van het planvoornemen worden uitgesloten.

5.4 Boomvalk, buizerd, havik, sperwer en ransuil

Om na te gaan of het grote nest nabij de onderzoekslocatie een functie had voor roofvogels of ransuil met een jaarrond beschermd nest zijn tien aanvullende veldbezoeken uitgevoerd. Gedurende de veldbezoeken zijn geen roofvogels of ransuilen op het nest waargenomen. Het nest was in gebruik door eksters. Vanwege de afwezigheid van nesten van roofvogels en ransuil kunnen negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingreep dan ook worden uitgesloten.

5.5 Vleermuizen

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Op de onderzoekslocatie zijn tijdens geen van de veldbezoeken invliegende, uitvliegende, zwermende of gevelgrijpende vleermuizen waargenomen. Er zijn gedurende het onderzoek geen indicaties aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een vaste rust- of voortplantingsplaats van vleermuizen. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning is de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen binnen de onderzoekslocatie dan ook uitgesloten.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Tijdens de veldbezoeken zijn drie zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen waargenomen in de bebouwing langs de President Kennedylaan tegenover de onderzoekslocatie (zie figuur 5-1). Gezien de afstand

tot de onderzoekslocatie zullen deze verblijfplaatsen geen hinder ondervinden van de voorgenomen werkzaamheden, mits rekening wordt gehouden met additionele (bouw)verlichting in de toekomstige situatie (zie hoofdstuk 6).

Figuur 5-1. Verblijfplaatsen gewone dergvleermuizen nabij de onderzoekslocatie (rood omlijnd).

5.6 Steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel

In de periode van 1 maart tot 12 april 2022 hebben op de onderzoekslocatie drie camera's gestaan: één wild-camera, één struikrover en één marterbox. De losse wildcamera in de schuur heeft opnames gemaakt van huiskat en koolmees (*Parus major*). In de begroeiing heeft de marterbox opnames gemaakt van muis en de struikrover van huiskat, muis, egel (*Erinaceus europaeus*), merel (*Turdus merula*), winterkoning (*Nannus troglodytes*) en hommelm (*Bombus spec.*). Aangezien de steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel niet zijn vastgelegd op de wildcamera's tijdens de onderzoeksperiode van zes weken is het uitgesloten dat er een vaste rust- of voortplantingsplaats van deze soorten aanwezig is op de onderzoekslocatie.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Huismus

De huismus valt onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden de voortplantings- en rustplaatsen te beschadigen of te vernielen en de nesten mogen niet worden weggenomen.

Omdat de onderzoekslocatie geen beschermde functie heeft voor de huismus is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de huismus als gevolg van de werkzaamheden. De werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden zonder verdere maatregelen te treffen ten aanzien van de huismus.

6.2 Gierzwaluw

De gierzwaluw valt onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden de voortplantings- en rustplaatsen te beschadigen of te vernielen en de nesten mogen niet worden weggenomen.

Omdat de onderzoekslocatie geen beschermde functie heeft voor de gierzwaluw is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de gierzwaluw als gevolg van de werkzaamheden. De werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden zonder verdere maatregelen te treffen ten aanzien van de gierzwaluw.

6.3 Steenuil en kerkuil

De steenuil en kerkuil vallen onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden de voortplantings- en rustplaatsen te beschadigen of te vernielen en de nesten mogen niet worden weggenomen.

Omdat de onderzoekslocatie geen beschermde functie heeft voor de steenuil of kerkuil is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de steenuil of kerkuil als gevolg van de werkzaamheden. De werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden zonder verdere maatregelen te treffen ten aanzien van de steenuil of kerkuil.

6.4 Boomvalk, buizerd, havik, sperwer en ransuil

De boomvalk, buizerd, havik, sperwer en ransuil vallen onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden de voortplantings- en rustplaatsen te beschadigen of te vernielen en de nesten mogen niet worden weggenomen.

Omdat de onderzoekslocatie en nabije omgeving geen beschermde functie heeft voor roofvogels en ransuil is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de roofvogels en ransuil als gevolg van de werkzaamheden. De werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden zonder verdere maatregelen te treffen ten aanzien van de roofvogels en ransuil.

6.5 Vleermuizen (gewone dwergvleermuis)

Alle vleermuissoorten vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn en de conventie van Bonn, in de Wet natuurbescherming ondergebracht in artikel 3.5. De verboden handelingen die van toepassing zijn op de vleermuizen betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen.

Op de onderzoekslocatie zelf zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Echter, er zijn drie zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen in de bebouwing langs de President Kennedylaan tegenover de onderzoekslocatie aangetroffen. Verstoring en dus overtreding van de Wet natuurbescherming is te voorkomen indien een toename van (bouw)verlichting richting deze verblijfplaatsen in de toekomstige situatie wordt vermeden.

6.6 Steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel

De steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel zijn beschermde inheemse diersoorten en tevens opgenomen in onderdeel A, behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, van de Wet natuurbescherming.

Aangezien de onderzoekslocatie geen beschermde functie heeft voor steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van desbetreffende soorten als gevolg van de werkzaamheden. De werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden zonder verdere maatregelen te treffen ten aanzien van de steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Rho Adviseurs voor leefruimte een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Volkelseweg 22a te Uden.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging, de voorgenomen sloopwerkzaamheden en woningbouw. Het onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in oktober 2021 ten aanzien van de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 17304.003, d.d. 17 november 2021).

Uit de quickscan blijkt dat voorafgaand aan de werkzaamheden middels aanvullend ecologisch onderzoek duidelijkheid dient te worden verkregen omtrent de functie van de onderzoekslocatie voor huismus, gierzwaluw, steenuil, kerkuil, gebouwbewonende vleermuizen, steenmarter, bunzing, wezel, hermelijn, roofvogels en ransuil.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens zeven woningen te realiseren. Ten behoeve hiervan wordt de bestaande bebouwing gesloopt en worden de rommelhoekjes, het verruigde grasland en de bomen op de onderzoekslocatie verwijderd.

Functie onderzoekslocatie voor beschermde soorten

Tijdens het onderzoek zijn op de onderzoekslocatie geen nestlocaties of vaste rust- en voortplantingsplaatsen van huismus, gierzwaluw, steenuil, kerkuil, roofvogels, ransuil, steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn vastgesteld. Met betrekking tot de voorgenomen ingreep is overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze streng beschermde soorten niet aan de orde.

Op de onderzoekslocatie zelf zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen, maar wel drie zomer-verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen in de bebouwing langs de President Kennedylaan tegenover de onderzoekslocatie. Verstoring en dus overtreding van de Wet natuurbescherming is te voorkomen indien een toename van (bouw)verlichting richting deze verblijfplaatsen in de toekomstige situatie wordt vermeden.

Ten aanzien van algemene broedvogels kunnen overtredingen worden voorkomen door rekening te houden met het broedseizoen of door voorafgaand aan de werkzaamheden een controle op broedgevallen uit te voeren. De nesten mogen enkel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn.

Te allen tijde geldt dat de algemene zorgplicht van toepassing is.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12 (2017a). Kennisdocument buizerd. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-002-Kennisdocument-Buizerd-1.0.pdf>

BIJ12 (2017b). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>.

BIJ12 (2017c). Kennisdocument gierzwaluw. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf>.

BIJ12 (2022). Kennisdocument huismus. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2022/06/Kennisdocument-Huisumus-Versie-2.0-juni-2022.pdf>

BIJ12 (2017d). Kennisdocument kerkuil. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-011-Kennisdocument-Kerkuil-1.0.pdf>

BIJ12 (2017e). Kennisdocument steenuil. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-019-Kennisdocument-Steenuil-1.0.pdf>.

Bouwens, S. (2017) Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Opgehaald van: <https://www.zoogdiervereniging.nl/sites/default/files/imce/nieuwewebsite/Overigen/downloads/15908%20Handreiking%20kleine%20Marters%20DIGITAAL.pdf>

Pijpers, M.I.C. (2021) Rapportage quickscan Wet natuurbescherming; Volkelseweg 22a te Uden. Econsultancy, 17304.002, d.d. 17 november 2021.

Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 1 november 2022 van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.

STONE (2001). Het inventariseren van Steenuilterritoria. Opgehaald van https://www.steenuil.nl/pdf/handleiding/Handleiding_07_Inventariseren.pdf

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.

Wet natuurbescherming (2021, 1 juli). Opgehaald van: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552>.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Broedseizoen

Voor het broedseizoen staat in de wet geen vaste periode. De looptijd verschilt per soort en varieert per jaar. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 augustus.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaar rond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.